

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2018/1356**2018 m. balandžio 18 d.****su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos aviacijos saugos agentūros 2016 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį**

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos aviacijos saugos agentūros 2016 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 94 straipsnį ir IV priedą,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą ir į Transporto ir turizmo komiteto nuomonę (A8-0066/2018),
- A. kadangi biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros klausimu biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija pabrėžia, kad ypač svarbu toliau stiprinti Sąjungos institucijų demokratinį teisėtumą didinant skaidrumą ir atskaitomybę, įgyvendinant rezultatais grindžiamo biudžeto sudarymo koncepciją ir užtikrinant gerą žmogiškųjų išteklių valdymą;
- B. kadangi, remiantis pajamų ir išlaidų suvestine ⁽¹⁾, galutinis Europos aviacijos saugos agentūros (toliau – Agentūra) 2016 finansinių metų biudžetas buvo 193 398 000 EUR, t. y. 4,30 proc. didesnis, palyginti su 2015 m.; kadangi Agentūros biudžetui 36 370 000 EUR skirta iš Sąjungos biudžeto, o 95 926 000 EUR sudaro pajamos iš mokesčių ir rinkliavų;
- C. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Agentūros 2016 finansinių metų metinių finansinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) pažymėjo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės finansinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Pastabos dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo

1. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, nors vykdant 2016 m. įmonių finansuojamas operacijas susidarė 7 600 000 EUR deficitas, biudžeto rezultatai įvairiais metais svyruoja ir Agentūra yra sukaupusi 52 000 000 EUR pervirši, susijusį su šia veiklos kategorija; primena, kad Agentūros steigimo reglamente nustatyta, kad pramonės įmonėms taikomi mokesčiai turi būti pakankami, kad padengtų Agentūros išlaidas susijusias sertifikavimo veiklai, taigi jame sukauptas perviršis nenumatytas;

Biudžeto ir finansų valdymas

2. pažymi, kad dėl 2016 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 99 proc., t. y. 1 proc. didesnis, palyginti su 2015 m.; taip pat pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo stabilus ir sudarė 91 proc.;
3. pažymi, kad kitoms administracinėms išlaidoms skirti įsipareigojimai absoliučiąja verte padidėjo 2 140 000 EUR iki 24 060 000 EUR ir sudaro 16,5 proc. bendro Agentūros biudžeto; pažymi, jog šios išlaidos didžiąja dalimi padidėjo todėl, kad 2016 m. birželio 6 d. Agentūra kėlėsi į naujas patalpas;

Įsipareigojimai ir perkėlimai į kitą laikotarpį

4. atkreipia dėmesį į tai, kad biudžeto įvykdymo lygis, susijęs su mokėjimų vykdymu, pagal į 2016 m. perkeltas sumas viršėjo 96 proc. (palyginti su 97 proc. 2015 m.), o tai viršija Komisijos 95 proc. tikslą;
5. pažymi, kad tuos perkėlimus dažnai galima iš dalies arba visiškai paaiškinti daugiamečiu agentūrų veiklos programų pobūdžiu, ir jie nebūtinai parodo biudžeto planavimo ir įgyvendinimo trūkumus, taip pat nėra visada nesuderinami su biudžeto metinio periodiškumo principu, ypač jei yra iš anksto planuojami ir apie tai pranešama Audito Rūmams;

Darbuotojų politika

6. pažymi, kad 2016 m. Agentūra užpildė visus savo etatų plane patvirtintus laisvus etatus, t. y. 676 AST ir AD etatus;

⁽¹⁾ OL C 333, 2016 9 9, p. 16.

7. teigiamai vertina tolesnį etatų perkėlimą iš administracijos (administracijos ir pagalbos, koordinavimo ir konkrečiai veiklai nepriskiriamos) kategorijos į pagrindinės veiklos kategoriją (t. y. 81 proc.);
8. pabrėžia, kad profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra turėtų būti įtraukta į Agentūros darbuotojų politiką; pažymi, kad komandinės dvasios formavimui ir socialinei ir visuomeninei veiklai skirtas biudžetas sudaro 176 207,54 EUR; pažymi, kad Agentūra iš viso surengė 14,5 dienos komandinės dvasios stiprinimo renginius; pažymi, kad vidutinis laikinojo nedarbingumo dienų skaičius yra 8 dienos vienam darbuotojui;
9. primena, kad Agentūra jau pradėjo taikyti procedūras, susijusias su psichologiniu ir seksualiniu priekabiavimu; siūlo rengti mokymo ir informacines sesijas, skirtas darbuotojų informuotumui didinti; pažymi, kad 2016 m. nebuvo pranešta nė apie vieną priekabiavimo atvejį;
10. palankiai vertina tai, kad 2016 m. Agentūra negavo jokių skundų, jai nepareikšta jokių ieškinių ir nepranešta apie jokus atvejus, susijusius su darbuotojų priėmimu į darbą ar atleidimu iš darbo;
11. konstatuoja, kad, siekdama įveikti aviacijos sektoriaus iššūkius, Agentūra nusprendė naudoti dvejojo pobūdžio karjeros sistemą, kuria siekiama išlaikyti ir didinti kompetenciją, kurios reikalaujama Europos aviacijos saugos strategijoje; tikisi, kad ši nauja karjeros sistema bus įdiegta per kitus metus iki visiškos brandos stadijos; ragina Agentūrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie šios naujos karjeros sistemos diegimo rezultatus;
12. dėjuodamas atkreipia dėmesį į pradėtą naują iniciatyvą, kuria siekiama įdarbinti jaunuosius talentus tiesiai iš universitetų (Jaunimo kvalifikacijos programa); pažymi, kad šiuo bandomuoju projektu siekiama pasitelkti neseniai studijas baigusius aukštos akademinės kvalifikacijos asmenis, siekiant sudaryti talentingų jaunų darbuotojų rezervą darbai techninėse Agentūros srityse;
13. teigiamai vertina tai, kad Agentūra laipsniškai keičia savo įdarbinimo metodą – nuo reakcinio metodo (poreikiai nustatomi pagal būtinumą užpildyti laisvas pareigybes, automatiškai pakeičiant baigusius eiti pareigas darbuotojus) pereina prie iniciatyvinio metodo (planuojami ateities poreikiai, nustatomi prioritetai, darbuotojai perkeliama į kitas pareigas, o išteklių poreikiai suderinami su bendrais strateginiais tikslais);
14. apgailestauja dėl lyčių disbalanso Agentūros valdyboje, kurios narių santykis yra 78 proc. vyrų ir 22 proc. moterų; remdamasis Agentūros pateikta informacija, patvirtina, kad valstybės narės ir įmonės atstovus skiria tiesiogiai ir nepriklausomai, todėl pačiai Agentūrai nekontroliuojant; susirūpinęs pažymi, kad atsižvelgiant į 2016 m. gruodžio 31 d. užimtų etatų skaičių nebuvo pasiekta lyčių pusiausvyra, nes jų atstovų santykis buvo 34 proc. moterų ir 66 proc. vyrų; taip pat apgailestauja, kad visus penkis vyresniosios grandies vadovų etatus užima tos pačios lyties asmenys; ragina Agentūrą kuo skubiau visais lygmenimis spręsti šį disbalanso klausimą ir jį išlyginti;

Viešieji pirkimai

15. pažymi, kad 2016 m. Agentūra organizavo 40 viešųjų pirkimų procedūrų, kurių vertė – daugiau kaip 60 000 EUR; be to, pažymi, kad buvo sudaryta maždaug 400 specialiųjų sutarčių pagal preliminariąsias sutartis ir 150 mažos vertės sutarčių;
16. palankiai vertina taisomąsias priemones, kurių Agentūroje buvo imtasi siekiant pagerinti viešųjų pirkimų planavimą, pvz., susitarimų dėl paslaugų lygio pasirašymą su pagrindinės veiklos padaliniais, pagal sutartį dirbančių vadovų mokymą ir informuotumo didinimą, siekiant sutrumpinti vėlavimą ir neplanuotas procedūras;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas bei skaidrumas ir demokratija

17. pripažįsta, kad Agentūra 2014 m. lapkričio mėn. priėmė kovos su sukčiavimu strategiją, kuria siekiama stiprinti veiksmingą sukčiavimo prevenciją ir nustatymą, taip pat parengti kovos su juo procedūras; pažymi, jog iki 2016 m. pabaigos atlikti visi numatyti veiksmai, visų pirma surengti mokymo kursai bent 80 proc. darbuotojų;
18. pažymi, kad Agentūra nustatė ir įgyvendino vidaus informavimo apie pažeidimus taisykles;
19. tvirtina, kad reikia sukurti nepriklausomą faktų atskleidimo, patariamąjį ir konsultacinį organą, kuriam būtų skirta pakankamai biudžeto išteklių, siekiant padėti informatoriams naudotis tinkamais kanalais savo turimai informacijai apie galimus pažeidimus, darančius poveikį Sąjungos finansiniams interesams, atskleisti, kartu apsaugant informatorių konfidencialumą ir teikiant jiems reikiamą paramą ir patarimus;
20. pažymi, kad 2016 m. Agentūra parengė specialų elgesio kodeksą Agentūrai dirbti padedantiems išorės ekspertams, apimančių interesų konfliktų politiką ir kodekso pripažinimo deklaraciją;

21. remdamasis Agentūros pateikta informacija, patvirtina, kad ji šiuo metu peržiūri dokumentą „Nešališkumo ir nepriklausomumo politika. Interesų konfliktų prevencija ir mažinimas“, siekdama toliau tobulinti savo darbuotojų interesų deklaracijų užpildymo, peržiūros ir atnaujinimo vidaus procedūrą; ragina Agentūrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie padarytą pažangą;
22. teigiamai vertina tai, kad Agentūra savo žiniatinklio svetainėje paskelbė atitinkamų Valdančiosios tarybos narių interesų konflikto nebuvimo deklaracijas ir gyvenimo aprašymus, atsižvelgdama į Parlamento pateiktas pastabas;

Pagrindiniai pasiekimai

23. palankiai vertina agentūros 2016 m. nustatytus šiuos pagrindinius pasiekimus:
 - įgyvendintas bendrovės „Germanwings“ veiksmų planas. Agentūra pasiūlė priemones orlaivių naudojimo skrydžiams ir orlaivių įgulų medicinos srityje, taip pat darbinį dokumentą ligonio konfidencialumo ir visuomenės saugumo suderinimo klausimu;
 - išduota daugiau kaip 3 000 pažymėjimų, įskaitant 18 naujo tipo pažymėjimų;
 - glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija (Mobilumo ir transporto GD ir Vidaus reikalų GD) sukurta konfliktų zonų perspėjimo sistema, kuria reaguojama į naują veiklos sritį;

Vidaus auditai

24. pažymi, kad Komisijos Vidaus audito tarnyba (VAT) 2016 m. atliko du audito veiksmus, kuriais įvertino taisyklių nustatymo valdymo ir vidaus kontrolės sistemų projektą ir veiksmingą ir efektyvų jo įgyvendinimą ir Europos aviacijos saugos plano (EASP) veiksmus; džiaugdamasis pažymi, kad VAT, atlikdama taisyklių nustatymo auditą, nė vienos išvados nepažymėjo žyma „ypatingos svarbos“ ir „labai svarbu“;
25. mano, kad 2016 m. visoje Agentūroje Vidaus audito struktūra (VAS) įvykdė tris audito patikinimo iniciatyvas, apimančias Socialinių reikalų komiteto sąskaitas, oro eismo valdymo ir (arba) oro navigacijos paslaugas ir oro uostus bei misijų valdymą; pažymi, kad pagal 2016 m. Vidaus audito struktūros atliktų auditų išvadas pateiktas rekomendacijas planuota įgyvendinti 2017 m.; ragina Agentūrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie jų įgyvendinimą;

Vidaus kontrolė

26. pažymi, kad Agentūros vidaus kontrolės standartai apima 16 Europos Komisijos vidaus kontrolės standartų ir tarptautinius kokybės standartus (ISO 9001), integruotus į 24 EASA valdymo standartus; pažymi, kad 2016 m. šiuos standartus valdyba peržiūrėjo ir patvirtino, siekdama juos suderinti su naujausia ISO 9001: 2015 standartų versija;
27. pažymi, kad 2016 m. Agentūra atliko „EASA valdymo standartų“, į kuriuos integruoti ir vidaus kontrolės standartai ir tarptautinės standartų organizacijos standartai, metinį vertinimą; pripažįsta, jog atlikus vertinimą darytina išvada, kad Agentūros valdymo sistema atitinka valdymo standartus, nes taikoma griežta stebėsenos sistema, sukurta ir valdymo, ir procesų lygmeniu; pastebi, kad įvardyti tam tikri patobulinimai, susiję su veiklos tęstinumu; remdamasis Agentūros pateikta informacija, patvirtina, kad verslo tęstinumo valdymo projektas įgyvendinamas antrus metus, atlikti visi poveikio verslui vertinimai ir jau užbaigta didžioji verslo tęstinumo planų dalis, skirta nustatytiems ypatingos svarbos procesams;
28. palankiai vertina Agentūros parengtą 2018–2022 m. Europos aviacijos saugos planą (EASP), kuriuo siekiama sudaryti skaidrias sąlygas aviacijos saugai ir identifikuoti pagrindinius pavojus bei nustatyti veiksmus, kurių būtina imtis; taip pat ragina valstybes nares parengti ir įgyvendinti padidinto saugumo programas ir dalytis geriausia praktika;
29. pažymi, kad per 2016 m. buvo atlikta 18 *ex post* kontrolės užduočių, apimančių tokias sritis, kaip metinė mokymosi išmokų *ex post* kontrolė, išorės ekspertų komandiruočių išlaidų kompensavimas, baigtos viešųjų pirkimų procedūros ir komandiruočių išlaidų kompensavimas; džiaugiasi tuo, kad visos be išimties patikrintos operacijos buvo teisėtos ir tvarkingos;

Kitos pastabos

30. su pasitenkinimu pažymi, kad 2016 m. Agentūra be jokių veiklos sutrikimų baigė persikelti į naujas, Agentūrai skirtas patalpas;

31. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, per 2014–2016 m. laikotarpį iš savo sukaupto perviršio Agentūra išleido 9 400 000 EUR (palyginti su 4 400 000 EUR 2016 m.) savo sukauptų lėšų, finansuodama 12 400 000 EUR vertės renovavimo ir persikraustymo išlaidas, skirtas Agentūros persikėlimui į naują pastatą; pažymi, kad Komisija šiuo tikslu taip pat skyrė 3 000 000 EUR iš Sąjungos biudžeto; be to, pažymi, kad šis finansavimo padalinimas tarp įmonių ir Sąjungos įmokų atitiko standartinę išlaidų paskirstymo metodiką, kurią taiko Agentūra, o dėl to šie darbai, didžia dalimi, buvo finansuoti iš įmonių mokamų mokesčių;
32. remdamasis Agentūros pateikta informacija, patvirtina, kad Agentūra ketina iš dalies pakeisti savo finansinį bei mokesčių ir rinkliavų reglamentus, siekdama tiksliau apibrėžti tokio sukaupto perviršio naudojimo tvarką; ragina Agentūrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie tą peržiūrą;
33. Agentūros buvimo vietos klausimu pabrėžia, kad Agentūros ir priimančiosios valstybės narės susitarimas dėl būstinės buvo sudarytas ir įsigaliojo 2017 m. rugpjūčio 17 d.;
34. pabrėžia, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, Agentūros 2016 m. biudžetas buvo finansuotas 70 proc. iš aviacijos įmonių mokamų mokesčių ir 30 proc. – iš Sąjungos fondų; atkreipia dėmesį į tai, kad ateityje tikėtinas Agentūros pajamų sumažėjimas dėl Jungtinės Karalystės sprendimo išstoti iš Sąjungos, kuris galėtų turėti didelį poveikį Agentūros verslo planui; teigiamai vertina tai, kad šiam klausimui svarstyti įsteigta darbo grupė, kuri jau parengė pirmąją galimų dėl Jungtinės Karalystės išstojimo kilsiančių pavojų ir jo poveikio analizę; ragina Agentūrą glaudžiai bendradarbiauti su kitomis Europos institucijomis, visų pirma su Komisija vykstant deryboms dėl Jungtinės Karalystės išstojimo, taip tinkamai pasiruošiant sumažinti bent kokį galimą veiklos ar finansinį jo poveikį; siūlo Agentūrai tinkamu laiku pristatyti šios darbo grupės rezultatus Europos Parlamentui;
35. pakartoja, kad peržiūrint Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ⁽¹⁾ numatyta plėsti Agentūros kompetencijos sritį ir kad dėl to suteikiant Agentūrai naujus įgaliojimus būtina visapusiškai atsižvelgti į vaidmenį, kurį atlieka naujos technologijos, kaip antai nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemos; pabrėžia, kad svarbu, jog Agentūrai būtų skirtas atitinkamas finansavimas siekiant užtikrinti, kad ji galėtų sėkmingai prisiimti šias naujas pareigas ir įdarbinti pakankamai kvalifikuotų darbuotojų papildomoms užduotims atlikti;
36. tikisi, kad bus paspartintas reglamento dėl bepiločių orlaivių įsigaliojimas; pažymi svarbų Agentūros vaidmenį užtikrinant aukščiausią aviacijos saugos lygį visoje Europoje; pabrėžia, kad sparčiai besikeičiant civilinei aviacijai, kaip matyti iš vis didėjančio bepiločių orlaivių naudojimo, Agentūrai turėtų būti suteikti reikiami finansiniai, materialieji ir žmogiškieji ištekliai, kad ji galėtų kuo geriau atlikti savo reguliavimo ir vykdymo užduotis saugumo ir aplinkos apsaugos srityse, tačiau nebūtų pakenkta jos nepriklausomumui ir nešališkumui;
37. palankiai vertina politinį susitarimą dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių peržiūros ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros įsteigimo ⁽²⁾, kurį 2017 m. lapkričio mėn. sudarė Parlamentas, Taryba ir Komisija; ragina Komisiją ir valstybes nares teikti išteklius, kurių reikia norint vykdyti naujas ir sustiprintas kompetencijas, susijusias su, be kita ko, civilinei aviacijai dėl konflikto zonų kylančia rizika, aplinkos apsaugos klausimais ir bepiločių orlaivių sertifikavimu ir registravimu;
38. palankiai vertina aktyvų Agentūros vaidmenį kvietime teikti pasiūlymus pagal programą „Horizontas 2020“; ragina Agentūrą toliau vykdyti aktyvią veiklą mokslinių tyrimų ir plėtros srityje;
39. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2018 m. balandžio 18 d. rezoliucijoje ⁽³⁾ dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

⁽¹⁾ 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL L 79, 2008 3 19, p. 1).

⁽²⁾ Žr. COM(2015) 613: pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0133 (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 393).